

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 мај 2022 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во првиот квартал од 2022 година

Во првиот квартал од 2022 година, во тековните трансакции со нерезидентите е остварен дефицит од 392,4 милиони евра, главно како резултат на дефицитот во стоковната размена. Кај финансиските трансакции со нерезидентите се остварени нето-приливи од директни инвестиции и трговски кредити, а нето-одливи врз основа на заеми, портфолио-инвестиции и валути и депозити.

Основни компоненти на платниот биланс на Република Северна Македонија (во милиони евра)

	тековна година		претходна година		квартална промена		годишна промена	
	Кв.1 2022	Кв.1 2021	Кв.4 2021	милиони евра	%	милиони евра	%	
Тековна сметка	-392,4	-53,0	-346,5	-45,9	13,3	-339,5	...*	
Стоки	-845,2	-505,2	-798,9	-46,3	5,8	-340,0	67,3	
Услуги	161,9	193,3	33,0	128,9	...*	-31,4	-16,3	
Примарен доход	-137,7	-137,9	-139,0	1,3	-0,9	0,1	-0,1	
Секундарен доход	428,6	396,7	558,5	-129,9	-23,3	31,8	8,0	
Капитална сметка	0,2	-3,7	2,6	-2,4		3,9		
Финансиска сметка	-383,5	-47,4	-325,6	-57,9		-336,1		
Директни инвестиции	-100,2	3,5	-197,1	96,9		-103,8		
Нето-стекнување средства	405,9	332,0	-270,1	676,0		73,9		
<i>Сопственички капитал</i>	7,8	45,9	-1,8	9,5		-38,2		
<i>Реинвестирање на добивка</i>	2,6	1,7	2,1	0,5		0,9		
<i>Должнички инструменти</i>	395,5	284,3	-270,5	666,0		111,2		
Нето-создавање обврски	506,1	328,4	-73,0	579,1		177,7		
<i>Сопственички капитал</i>	16,1	33,9	59,4	-43,3		-17,8		
<i>Реинвестирање на добивка</i>	83,2	105,0	-87,6	170,8		-21,8		
<i>Должнички инструменти</i>	406,8	189,6	-44,8	451,6		217,2		
Портфолио-инвестиции	25,8	-636,9	35,8	-10,0		662,8		
Валути и депозити	23,2	27,6	139,7	-116,5		-4,4		
Заеми	54,7	-19,1	-96,9	151,6		73,8		
Трговски кредити	-12,8	-35,1	-139,2	126,4		22,3		
Специјални права на влечење (нето-создавање обврски)	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0		
Девизни резерви	-373,5	611,5	-67,9	-305,6		-985,0		

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство. Кај девизните резерви знакот (+) означува зголемување, додека знакот (-) означува намалување на девизните средства. Во податоците за девизните резерви се исклучени ценовните промени и курсните разлики.

Извор: НБРСМ.

¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Северна Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

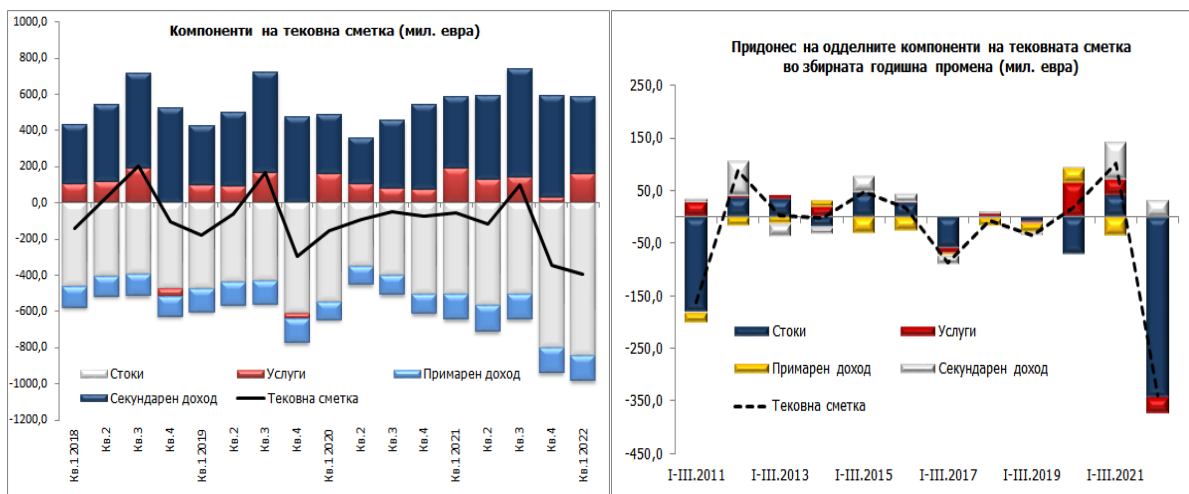

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Тековна сметка

Во првиот квартал од 2022 година, од аспект на движењата кај компонентите на тековната сметка, дефицитите во стоковната размена (845,2 милиона евра) и кај примарниот доход (137,7 милиони евра) ги надминаа нето-приливите остварени кај секундарниот доход и кај размената на услуги (428,6 и 161,9 милиони евра, соодветно).

Во споредба со првиот квартал од минатата година, дефицитот во тековната сметка е зголемен за 339,5 милиони евра, што се должи на повисокиот дефицит во стоковната размена (за 340 милиони евра), додека промените кај останатите компоненти беа поумерени.

Извор: НБРСМ

Финансиска сметка

Во првиот квартал од 2022 година, кај финансиските трансакции со нерезидентите се остварени нето-приливи од 383,5 милион евра. Нето-приливи се остварени кај директните инвестиции (100,2 милиона евра) и трговските кредити (12,8 милиона евра), додека нето-одливи се забележани кај заемите (54,7 милиони евра), портфолио-инвестициите (25,8 милиони евра) и валутите и депозитите (23,2 милиона евра). Девизните резерви се намалени за 373,5 милиони евра.

Нето-приливите врз основа на директни инвестиции (100,2 милиона евра) се резултат на нето-приливите остварени кај сите компоненти, односно реинвестирањето на добивката (80,6 милиони евра), меѓукомпанискиот долг (11,3 милиони евра) и сопственичкиот капитал (8,3 милиона евра).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

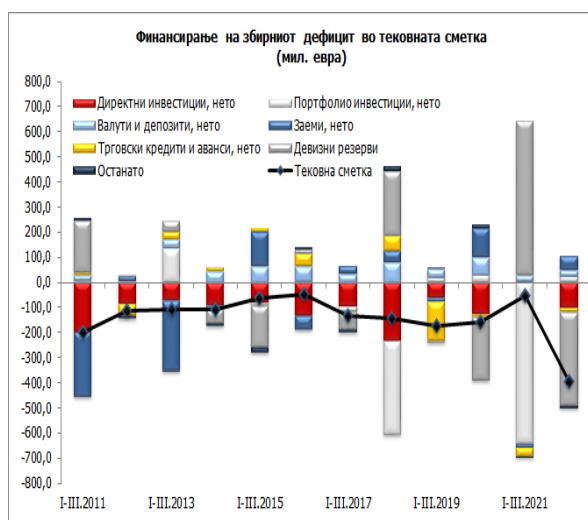
Во првиот квартал од 2021 година, обврските врз основа на директни инвестиции² се зголемени за 506,1 милион евра, како резултат на зголемените обврски врз основа на меѓукомпанискиот долг (406,8 милиони евра), реинвестираната добивка (83,2 милиона евра) и сопственичкиот капитал (16,1 милион евра).

Средствата врз основа на директни инвестиции, во првиот квартал од 2022 година, се зголемени за 405,9 милиони евра, како резултат на зголемените побарувања врз основа на должничките инструменти (395,5 милиони евра), сопственичкиот капитал (7,8 милиони евра) и реинвестираната добивка (2,6 милиони евра).

Во првиот квартал од годината, нето-обврските врз основа на портфолио-инвестиции се намалени за 25,8 милиони евра. Ваквата промена во најголем дел се должи на намалените обврски врз основа на должнички хартии од вредност (за 24,9 милиони евра), главно како резултат на отплатата на камата врз основа на претходни емисии на еврообврзници.

Нето-обврските врз основа на заеми се намалени за 54,7 милиони евра, во најголем дел како резултат на нето-одливите кај секторот „депозитни институции“ (22,7 милиона евра) и централната банка³ (20,8 милиони евра), а во помал дел и кај останатите сектори⁴ (8 милиони евра) и кај секторот „држава“ (3,1 милион евра).

Во првиот квартал од годината, нето-приливите од директни инвестиции (100,2 милиона евра) и трговски кредити (12,8 милиона евра), како и девизните резерви овозможува финансирање на дефицитот на тековната сметка и на нето-одливите остварени кај останатите компоненти на финансиската сметка.

Извор: НБРСМ.

² Се прикажуваат директни инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или побарување (средства) од странство.

³ Активности на Народната банка поврзани со управувањето со девизните резерви.

⁴ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс
<https://nbstat.nbrm.mk/pxweb/mk/>

Методолошки појаснувања: http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspх

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://www.nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspх

Квартален платен биланс: 31 август 2022 (референтен период, заклучно со јуни 2022 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).